അയോധ്യാകാണ്ഡം സർഗം1

ഏകദാ സുഖമാസീനം രാമം സ്വാന്തഃപുരാജിരേ .
സർവാഭരണസമ്പന്നം രത്നസിംഹാസനേ സ്ഥിതം .. 1..

നീലോത്പലദലശ്യാമം കൗസ്തുഭാമുക്തകന്ധരം .
സീതയാ രത്നദണ്ഡേന ചാമരേണാഥ വീജിതം .. 2..

വിനോദയന്തം താംബൂലചർവണാദിഭിരാദരാത് .
നാരദോഽവതരദ്ദ്രഷ്ടുമംബരാദ്യത്ര രാഘവഃ .. 3..

ശുദ്ധസ്ഫടികസങ്കാശഃ ശരച്ചന്ദ്ര ഇവാമലഃ .
അതർകിതമുപായാതോ നാരദോ ദിവ്യദർശനഃ .. 4..

തം ദൃഷ്ട്വാ സഹസോത്ഥായ രാമഃ പ്രീത്യാ കൃതാഞ്ജലിഃ .
നനാമ ശിരസാ ഭൂമൗ സീതയാ സഹ ഭക്തിമാൻ .. 5..

ഉവാച നാരദം രാമഃ പ്രീത്യാ പരമയാ യുതഃ .
സംസാരിണാം മുനിശ്രേഷ്ഠ ദുർലഭം തവ ദർശനം .
അസ്മാകം വിഷയാസക്തചേതസാം നിതരാം മുനേ .. 6..

അവാപ്തം മേ പൂർവജന്മകൃതപുണ്യമഹോദയൈഃ .
സംസാരിണാപി ഹി മുനേ ലഭ്യതേ സത്സമാഗമഃ .. 7..

അതസ്ത്വദ്ദർശനാദേവ കൃതാർഥോഽസ്മി മുനീശ്വര .
കിം കാര്യം തേ മയാ കാര്യം ബ്രൂഹി തത്കരവാണി ഭോഃ .. 8..

അഥ തം നാരദോഽപ്യാഹ രാഘവം ഭക്തവത്സലം .
കിം മോഹയസി മാം രാമ വാക്യൈർലോകാനുസാരിഭിഃ .. 9..

സംസാര്യഹമിതി പ്രോക്തം സത്യമേതത്ത്വയാ വിഭോ .
ജഗതാമാദിഭൂതാ യാ സാ മായാ ഗൃഹിണീ തവ .. 10..

ത്വത്സന്നികർഷാജ്ജായന്തേ തസ്യാം ബ്രഹ്മാദയഃ പ്രജാഃ .
ത്വദാശ്രയാ സദാ ഭാതി മായാ യാ ത്രിഗുണാത്മികാ .. 11..

സൂതേഽജസ്രം ശുക്ലകൃഷ്ണലോഹിതാഃ സർവദാ പ്രജാഃ .
ലോകത്രയമഹാഗേഹേ ഗൃഹസ്ഥസ്ത്വമുദാഹൃതഃ .. 12..

ത്വം വിഷ്ണുർജാനകീ ലക്ഷ്മീഃ ശിവസ്ത്വം ജാനകീ ശിവാ .
ബ്രഹ്മാ ത്വം ജാനകീ വാണീ സൂര്യസ്ത്വം ജാനകീ പ്രഭാ .. 13..

ഭവാൻ ശശാങ്കഃ സീതാ തു രോഹിണീ ശുഭലക്ഷണാ .
ശക്രസ്ത്വമേവ പൗലോമീ സീതാ സ്വാഹാനലോ ഭവാൻ .. 14..

യമസ്ത്വം കാലരൂപശ്ച സീതാ സംയമിനീ പ്രഭോ .
നിരൃതിസ്ത്വം ജഗന്നാഥ താമസീ ജാനകീ ശുഭാ .. 15..

രാമ ത്വമേവ വരുണോ ഭാർഗവീ ജാനകീ ശുഭാ .
വായുസ്ത്വം രാമ സീതാ തു സദാഗതിരിതീരിതാ .. 16..

കുബേരസ്ത്വം രാമ സീതാ സർവസമ്പത്പ്രകീർതിതാ .
രുദ്രാണീ ജാനകീ പ്രോക്താ രുദ്രസ്ത്വം ലോകനാശകൃത് .. 17..

ലോകേ സ്ത്രീവാചകം യാവത്തത്സർവം ജാനകീ ശുഭാ .
പുന്നാമവാചകം യാവത്തത്സർവം ത്വം ഹി രാഘവ .. 18..

തസ്മാല്ലോകത്രയേ ദേവ യുവാഭ്യാം നാസ്തി കിഞ്ചന .. 19..

ത്വദാ-ഭാസോ-ദിതാ+ജ്ഞാന/മവ്യാ-കൃത-മിതീ+ര്യതേ .
തസ്മാ+ന്മഹാൻഥ്.സ്തതഃ സൂത്രം ലിംഗം സർവാത്മകം തതഃ .. 20..

അഹങ്കാരശ്ച ബുദ്ധിശ്ച പഞ്ചപ്രാണേന്ദ്രിയാണി ച .
ലിംഗമിത്യു+ച്യതേ+ പ്രാജ്ഞൈർ/ജന്മമൃത്യുസുഖാദിമത് .. 21..

സ ഏവ ജീവസം.ജ്ഞശ്ച ലോകേ ഭാതി ജഗന്മയഃ .
അവാച്യാനാദ്യവിദ്യൈവ കാരണോപാധിരുച്യതേ .. 22..

സ്ഥൂലം സൂക്ഷ്മം കാരണാഖ്യമുപാധിത്രിതയം ചിതേഃ .
ഏതൈർവിശിഷ്ടോ ജീവഃ സ്യാദ്വിയുക്തഃ പരമേശ്വരഃ .. 23..

ജാഗ്രത്സ്വപ്നസുഷുപ്ത്യാഖ്യാ സംസൃതിര്യാ പ്രവർതതേ .
തസ്യാ വിലക്ഷണഃ സാക്ഷീ ചിന്മാത്രസ്ത്വം രഘൂത്തമ .. 24..

ത്വത്ത ഏവ ജഗജ്ജാതം ത്വയി സർവം പ്രതിഷ്ഠിതം .
ത്വയ്യേവ ലീയതേ കൃത്സ്നം തസ്മാത്ത്വം സർവകാരണം .. 25..

രജ്ജാവഹിമിവാത്മാനം ജീവം ജ്ഞാത്വാ ഭയം ഭവേത് .
പരാത്മാഹമിതി ജ്ഞാത്വാ ഭയദുഃഖൈർവിമുച്യതേ .. 26..

ചിന്മാത്രജ്യോതിഷാ സർവാഃ സർവദേഹേഷു ബുദ്ധയഃ .
ത്വയാ യസ്മാത്പ്രകാശ്യന്തേ സർവസ്യാത്മാ തതോ ഭവാൻ .. 27..

അജ്ഞാനാന്ന്യസ്യതേ സർവം ത്വയി രജ്ജൗ ഭുജംഗവത് .. 28..

ത്വത്പാദഭക്തിയുക്താനാം വിജ്ഞാനം ഭവതി ക്രമാത് .
തസ്മാത്ത്വദ്ഭക്തിയുക്താ യേ മുക്തിഭാജസ്ത ഏവ ഹി .. 29..

അഹം ത്വദ്ഭക്തഭക്താനാം തദ്ഭക്താനാം ച കിങ്കരഃ .
അതോ മാമനു-ഗൃഹ്/ണീ+ഷ്വ മോഹയ+സ്വ-ന മാം പ്രഭോ .. 30..

ത്വന്നാഭികമലോത്പന്നോ ബ്രഹ്മാ മേ ജനകഃ പ്രഭോ .
അതസ്തവാഹം പൗത്രോഽസ്മി ഭക്തം മാം പാഹി രാഘവ .. 31..

ഇത്യുക്ത്വാ ബഹുശോ നത്വാ സ്വാനന്ദാശ്രുപരിപ്ലുതഃ .
ഉവാച വചനം രാമ ബ്രഹ്മണാ നോദിതോഽസ്മ്യഹം .. 32..

രാവണസ്യ വധാർഥായ ജാതോഽസി രഘുസത്തമ .
ഇദാനീം രാജ്യരക്ഷാർഥം പിതാ ത്വാമഭിഷേക്ഷ്യതി .. 33..

യദി രാജ്യാഭിസംസക്തോ രാവണം ന ഹനിഷ്യസി .
പ്രതിജ്ഞാ തേ കൃതാ രാമ ഭൂഭാരഹരണായ വൈ .. 34..

തത്സത്യം കുരു രാജേന്ദ്ര സത്യസന്ധസ്ത്വമേവ ഹി .
ശ്രുത്വൈതദ്ഗദിതം രാമോ നാരദം പ്രാഹ സസ്മിതം .. 35..

ശൃണു നാരദ മേ കിഞ്ചിദ്വിദ്യതേഽവിദിതം ക്വചിത് .
പ്രതിജ്ഞാതം ച യത്പൂർവം കരിഷ്യേ തന്ന സംശയഃ .. 36..

കിന്തു കാലാനുരോധേന തത്തത്പ്രാരബ്ധസങ്ക്ഷയാത് .
ഹരിഷ്യേ സർവഭൂഭാരം ക്രമേണാസുരമണ്ഡലം .. 37..

രാവണസ്യ വിനാശാർഥം ശ്വോ ഗന്താ ദണ്ഡകാനനം .
ചതുർദശ സമാസ്തത്ര ഹ്യുഷിത്വാ മുനിവേഷധൃക് .. 38..

സീതാമിഷേണ തം ദുഷ്ടം സകുലം നാശയാമ്യഹം .
ഏവം രാമേ പ്രതിജ്ഞാതേ നാരദഃ പ്രമുമോദ ഹ .. 39..

പ്രദക്ഷിണത്രയം കൃത്വാ ദണ്ഡവത്പ്രണിപത്യ തം .
അനുജ്ഞാതശ്ച രാമേണ യയൗ ദേവഗതിം മുനിഃ .. 40..

സംവാദം പഠതി ശൃണോതി സംസ്മരേദ്വാ
യോ നിത്യം മുനിവരരാമയോഃ സഭക്ത്യാ .

സമ്പ്രാപ്നോത്യമരസുദുർലഭം വിമോക്ഷം
കൈവല്യം വിരതിപുരഃസരം ക്രമേണ .. 41..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ
അയോധ്യാകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ സർഗഃ .. 1..
ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
1.5.2024